

NÉPRAJZI MÚZEUM
Budapest V., Kossuth Lajos tér 12.
NYITVA: 10:00 – 18:00, hétfőn zárva
E-mail: info@neprajz.hu,
Telefon: 473 24 23
www.neprajz.hu

PROGRAMOK 2011. NOVEMBER:

2011. 11. 03. 11.00

Díszítmények. A rajzgyűjtemény bemutatása

Rajzgyűjteményünk különlegesen gazdag válogatását tárjuk a látogatók elé. A rajzok többsége 1880-1945 között készült. Rajztanárok, lelkes amatőrök, néprajzkutatók, múzeumi rajzolók, szücsmesterek, íróasszonyok, textilgyári rajzolók és ismeretlen alkotók munkáin keresztül megismerhető belőlük a magyar nyelvterület gazdag mintakincse. Megismerkedünk a gránátalma, ciprusfa, szíves rózsza stb. motívumok változataival a hímzésekről, szöttesekről, bútorokról, kerámiákról készült rajzok alapján.

Házigazda: Tasnádi Zsuzsanna muzeológus

A program a Múzeumok Őszi Fesztiváljának része.

2011. 11. 06. 11.00 - 16.00

Madarat tolláról, csigát, kagylót héjáról...

Őszbúcsúztató családi délután

A program az *Amazónia. Utak az Indiánokhoz*, és a *Kauri és nagyító. Bíró Lajos óceániai ékszerai* című időszaki kiállításainkhoz kapcsolódik. Bankovits Attila, a Magyar Természettudományi Múzeum madártani gyűjteményének vezetőjének ismeretterjesztő előadásával, filmvetítéssel (*Piaroák világa, Indián, Hubulák, Óceániai csavargások, Emberevők földjén*), szakmai tárlatvezetésekkel, Gulyás Anna a Los Andinos kíséretében előadott meséjével, kézműves foglalkozásokkal (madár, pillangó, majom, textilnyomatok pólóra, ékszer és maszk) és játékokkal (fúvás verseny, tollaslabdázás), és a Los Andinos műsorával várjuk a látogatókat.

A program a Múzeumok Őszi Fesztiváljának része.

2011. 11. 08. 11.00

Bírószági tanácsteremtől a kiállítóteremig

Épületséta

Az Igazságügyi Palota tervezésekor Hauszmann Alajos az előkelőbbnek számító első és második emeleten helyezte el az épület legfontosabb helyiségeit, a díszített tanácstermeket. A séta során régi fotók segítségével és az eredeti helyszínek bejárásával mutatjuk be a Néprajzi Múzeum épületének legnagyobb átalakításon átesett nyilvános tereit. Érdekes múzeumi helyszín például az egyik első emeleti tárgyalóterem, amelyet a Magyar Nemzeti Galéria időszakában könyvtárteremmé alakították. Berendezése napjainkig megmaradt. Egy ideig a Néprajzi Múzeum is könyvtári olvasóteremnek használta, míg jelenleg kis előadó- vagy tárgyalóteremként működik, és megmaradt mennyezetstukkói, illetve valószínűsíthetően eredeti csillárjai alapján könnyen felismerhető. A „polgári” tárgyalóterem párja ma az épület másik, keleti oldalán, a Néprajzi Múzeum állandó kiállítási terében, a *Régi ház* kiállítási enteriőrrel berendezve látható.

Házigazda: Granasztói Péter muzeológus

A program a Múzeumok Őszi Fesztiváljának része.

2011. 11. 11. 11.00

Látogatás a Néprajzi Múzeum Könyvtárában

Indiánok a régi és új könyvekben: érdekességek a Könyvtár állományából. Milyenek látták 1834-ben Bölöni Farkas Sándor erdélyi utazó az irokézeket? Mit mutatott meg 1955-ben az indiánokról összeállított vaskos kötetében a National Geographic Society? S mit írt Boglár Lajos magyar antropológus az amazóniai tollművészetről 1999-ben? Többek között ezeket is megtudhatják a program résztvevői, valamint megismerkedhetnek az utóbbi évtizedek gazdagon illusztrált katalógusaival és tudományos alapossággal készült szakkönyveivel. A bemutató után lehetőség van a kézikönyvtár önálló használatára is.

A program a Múzeumok Őszi Fesztiváljának része.

2011. 11. 12. 14.00 - 18.00

Szőnyegvilág

Családi program a *Nők, szőnyegek, háziipar* című kiállításához kapcsolódóan Mesterség bemutatókkal, fonaljátékokkal, a Napudvar Játsszóház és Alkotóműhely gyapjúkártyolók, nemezeli kézműves programjával, Tárnok Marica szőnyegmeséjével és a Gázsa zenekar csíki és gyimesi koncertjével és táncházával várjuk a látogatókat.

2011. 11. 12. 15.00

Tárlatvezetés a *Kauri és nagyító. Bíró Lajos óceániai ékszerei* című kiállításban

A rovarkutató Bíró Lajos 1896 és 1902 között végzett természetrajzi és etnográfiai gyűjtést a mai Új-Guinea területén. Elmélyülten, minden részletre kiterjedően tanulmányozta a pápuák életét, akikkel sajátos, bensőséges viszonyba került. Állat- és botanikai gyűjteménye mellett több ezer néprajzi tárgyat is összegyűjtött, feljegyzéseket és fényképeket készített egy olyan vidéken, amelyet az európai kultúra akkor még alig befolyásolt. A tárlatvezetés kiemeli az izgalmas gyűjtőút részleteit, bemutatja Bíró Lajos személyiségét, gyűjtési módszereit, és az ékszerekből válogatva rávilágít az ékszerhasználat bonyolult vizuális jelképrendszerére, társadalmi összefüggéseire. A tárlatvezetést a gyűjtemény kurátora tartja, aki immár 6 éve foglalkozik a Néprajzi Múzeum 2500 darabos huon-öböli tárgykollekciójának feldolgozásával. A résztvevők személyes beszámolót hallhatnak a muzeológus tapasztalatairól, de megtudhatják azt is, hogy mitől válik különösen érdekessé egy vadkanagyar mellédísz?

Tárlatvezető: Biró Anna kurátor

2011. 11. 19. 11.00

Tárlatvezetés az *Amazónia. Utak az indiánokhoz* című kiállításban

Amazónia gyakran szerepel a híradásokban, az újságok címlapján. A világ legnagyobb egybefüggő esőerdeje az őstermészet szimbólumává vált, amelynek sokak képzeletében, ismereteiben két arca van. Amazónia egyik arca az érintetlen természet, növények és állatok számtalan fajának háborítatlan birodalma. A természettel harmóniában élő emberek számára bőséges ételmezt adó, kényelmes lakhely, ahol a megélhetés különösebb erőfeszítés nélkül lehetséges. Számos nép mitológiájában föllelhető aranykor, a paradicsomi állapotok maradványa. Amazónia másik arca az ellenséges, félelmetes, kiismerhetetlen dzsungel, a zöld pokol. Halálos betegségeket okozó rovarok, mérgező növények, vérszomjas vadállatok otthona. A behatolót az erdő sűrűjében élő, civilizációt nem ismerő, harcias bennszülöttek támadhatják meg, akiktől nemrég még kannibalizmus sem volt idegen. A tárlatvezetés célja, hogy bemutassa a hagyományos őserdei életformát, és emellett érzékeltesse azokat a

változásokat, amelyek az utóbbi évtizedekben zajlanak e területen. A tárlatvezető Főzy Vilma, az Amerika gyűjtemény muzeológusa, a piaroa gyűjteményi katalógus szerzője. A kiállítás kurátoraként személyes élményeiről is beszámol, valamint részletesen bemutatja pl. az indiánok mérgekhez való viszonyát, a méregtelenítés aktusát (manióka préselés, hús rituális „megtisztítása”), és a mérgek aktív használatát (nyílméreg, mérgező halászat, narkotikum).
Tárlatvezető: Főzy Vilma kurátor

2011. 11. 25-27. 10.00-18.00

Advent előtt

Ünnepi virágdíszek – kiállítás, verseny, bemutató és vásár

A Magyar Virágkötők, Virágkereskedők Szakmai Egyesülete és a Néprajzi Múzeum idén is megrendezi hagyományos advent előtti kiállítását, bemutatóját és vásárát. A mesterek és tanítványok kompozíciói megmutatják az aktuális karácsonyi díszítési trendet, irányokat. Látogatóink beszerezhetik ünnepi lakásdíszek alapanyagát és tanácsokat kaphatnak az elkészítésükhöz. Adventi kézműves műhelyünkbe szeretettel várjuk látogatóinkat!

2011. 11. 26. 15.00

Tárlatvezetés a *Kauri és nagyító. Bíró Lajos óceániai ékszerei* című kiállításban

A rovarkutató Bíró Lajos 1896 és 1902 között végzett természetrajzi és etnográfiai gyűjtést a mai Új-Guinea területén. Elmélyülten, minden részletre kiterjedően tanulmányozta a pápuák életét, akikkel sajátos, bensőséges viszonyba került. Állat- és botanikai gyűjteménye mellett több ezer néprajzi tárgyat is összegyűjtött, feljegyzéseket és fényképeket készített egy olyan vidéken, amelyet az európai kultúra akkor még alig befolyásolt. A tárlatvezetés kiemeli az izgalmas gyűjtőút részleteit, bemutatja Bíró Lajos személyiségét, gyűjtési módszereit, és az ékszerekből válogatva rávilágít az ékszerhasználat bonyolult vizuális jelképrendszerére, társadalmi összefüggéseire. A tárlatvezetést a gyűjtemény kurátora tartja, aki immár 6 éve foglalkozik a Néprajzi Múzeum 2500 darabos huon-öböli tárgykollekciójának feldolgozásával. A résztvevők személyes beszámolót hallhatnak a muzeológus tapasztalatairól, de megtudhatják azt is, hogy mitől válik különösen érdekessé egy vadkanagyar mellédísz?

Tárlatvezető: Bíró Anna kurátor

2011. 11. 26. 13.00

Tárlatvezetés az *Amazónia. Utak az indiánokhoz* című kiállításban

Amazónia hol páratlan természeti gazdagsága, hol ennek pusztulása, máskor meg rejtőzködve élő, „vad” lakói miatt kelti fel az érdeklődést. A valóságban az esőerdő a törvényeit ismerő és tiszteletben tartó ember számára évezredek óta lakható terület. A régészeti leletek tanúsága szerint mintegy tízezer éve élnek itt emberek. Azonban a jellegzetesnek tartott, kizárólag zsákmányolásból élő vadász képe csak néhány elszigetelt csoportra jellemző, akik a közlekedési útvonalat jelentő folyóktól távoli erdőket és a peremterületeket lakják. A nagy többség földművelő, táplálkozásuk alapját a kertjeikben termesztett, házasított növények adják. A tárlatvezetés érdekessége, hogy azt Gyarmati János régész tartja, aki az 1980-as évek közepétől Mexikóban és Dél-Amerika különböző országaiban végzett kutatásokat. Az ő személyes élményein és tapasztalatain keresztül ismerhetik meg az érdeklődők a kiállítást és annak érdekességeit. A sok-sok színes és látványos tárgy között szinte észrevétlenül bújjik meg pl. egy apró áldozati tárgy, egy zsinorra fűzött rájatüske. Ezt a tárgyat az ifjak beavatásához használták: a beavatandó ifjú nyelvén kellett áthúzni, ezzel bizonyítva bátorságát és erejét. Ennek az apró, jelentéktelen tárgynak az ad különös jelentőséget, hogy

ugyanilyen tárgyat láthatunk, nem egyszer használat közben, a több mint ezer évvel ezelőtti mexikói, guatemalai maja sztéléken, csak ott éppen uralkodók és feleségeik mutattak be ilyen áldozatot annak érdekében, hogy népük jólétét biztosítsák.

Tárlatvezető: Gyarmati János muzeológus

PROGRAMELŐZETES, 2011. DECEMBER:

2011. 12. 10. 11.00

Tárlatvezetés az Amazónia. Utak az indiánokhoz című kiállításban

Tárlatvezető: Főzy Vilma kurátor

2011. 12. 01-04.

Antik Enteriőr

2011. 12. 03. 11.00

Tárlatvezetés a Nők, szőnyegek, háziipar című kiállításban

Tárlatvezető: Lackner Mónika rendező

2011. 12. 09 -11. 10.00-18.00

Karácsonyi vásár, koncertek, ajándékkészítés

2011. 12. 10. 11.00-12.00

Tárlatvezetés a Nők, szőnyegek, háziipar című kiállításban

Tárlatvezető: Lackner Mónika rendező